

Til

SamBach-udvalget, allette@ruc.dk, cc hannew@ruc.dk
HumBach-udvalget, kapr@ruc.dk, cc nmh@ruc.dk
HumTekBach-udvalget, mhp@ruc.dk
NatBach-udvalget, kkamp@ruc.dk
Studiereformens logistikudvalg
Studiereformens styregruppe

1. april 2011

Høringssvar

Nærværende er Arbejdslivsstudiers samlede høringssvar til:

- SamBach-udvalgets høringsskrivelse af 16. marts 2011 vedr. udkast til studieordning for den samf...
- HumBach-udvalgets høringsskrivelse af 15. marts 2011 vedr. udkast til studieordning for den hum...
- HumTekBach-udvalgets høringsskrivelse af 16. marts 2011 ang. udkast til studieordning for den hum....tek...
- NatBach-udvalgets høringsskrivelse af 15. marts 2011 vedr. udkast til studieordning for den nat...

Endvidere er vores høringssvar adresseret til studiereformens logistikgruppe og styregruppe for så vidt som en række af vores tilbagemeldinger primært vedrører koordinationen mellem de fire bachelor-uddannelser vi hermed skal afgive høringssvar i forhold til. Udover ovennævnte høringsskrivelse og udkast til studieordninger er nærværende høringssvar baseret på:

- Udkast til Fællesregler for bachelor- og kandidatuddannelserne på Roskilde Universitet (21. oktober 2010 EE)

Vi vil gerne indledningsvis sige tak for den store indsats der må have ligget i at skrue hele dette kompleks af ideer, regler og institutioner sammen på en konstruktiv måde – Tak for det!

Kompleksiteten i jeres opgave afspejler sig desværre nødvendigvis også i vores opgave; det er i praksis umuligt at give et seriøst tilbagespil på alle niveauer i dette høringssvar; vi har været nødt til at prioritere hvad vi kommenterer på.

Høringssvaret er baseret på et åbent personale-møde, et studienævnsmøde, et udkast til svar og en efterfølgende kort høringsrunde i forhold til udkastet.

Overordnede opfordringer og kommentarer

Set med Arbejdslivsstudiers øjne er den helt store udfordring vi lige nu står i, i studiereformarbejdet, at **sikre smidige muligheder for kombinationer af fag på tværs af de fire bachelor-fagområder**, fx Arbejdslivsstudier og Psykologi; en særlig fineste for os (og Sundhedsfremme) er at vi optræder som både SamBach- og HumBach-fag og således skal kunne fungere som fag på begge disse bachelor-fagområder.

Hertil kommer behovet for at finde en fornuftig balance mellem bachelor-uddannelsen som et sammenhængende hele, herunder med et produktivt fagligt og socialt studiemiljø – en integreret del af RUC's veletablerede profil – på den ene side, og mulighederne for at etablere gode faglige studiemiljøer på fagene på både bachelor- og kandidatniveau på den anden side. På dette punkt må vi samtidig konstatere, at vi ikke selv er enige om præcis hvordan den rette balance skal etableres. Fra VIP-side trækker vi nok mest i retning af at vedligeholde basishusene som et stabilt element i hele

Bachelor-uddannelsen, mens studenterne trækker i retning af at fagmiljøerne skal dominere i den sidste halvdel af bacheloruddannelserne.

Endeligt åbner en reform som den vi er ved at beslutte den konkrete udformning af i øjeblikket, også for en diskussion af de mere faglige indholdsmæssige sider af uddannelserne. Desværre kan det være svært at holde balancen i sådanne diskussioner, fordi underliggende strukturelle eller institutionelle betingelser også er uafklarede. Men det rejser behovet for at reformen relativt hurtigt efter dens ikrafttræden skal justeres i forhold til de forhold der ikke blev fanget i første runde. Vi har valgt at kommentere på nogle dele af det faglige indholdsmæssige på SamBach-uddannelsen; men nærværende tilbagemelding er ikke udtømmende i forholdt til hverken SamBach- eller de øvrige Bach-uddannelser.

Høringssvar på tværs af de fire Bachelor-uddannelsern

Indledningsvis vil vi opfordre alle bachelor-udvalgene om at overveje om en yderligere standardisering af den grundlæggende model for bachelor-uddannelserne ikke giver så store fordele i forhold til især kombinationer på tværs af vores fire grunduddannelser; at det overskygger de ulemper det må give. Arbejdslivsstudier er tilhængere af følgende grundmodel:

Ideal-modellen				
3. år	Bachelorprojekt 15*	Valgkursus 5*	Valgkursus 5*	Fælleskursus 5*
	Fagprojekt 15*	Fagkursus 5*	Fagkursus 5*	Fælleskursus 5*
2. år	Fagprojekt 15*	Fagkursus 5*	Fagkursus 5*	Fælleskursus 5*
	Fælles projekt 15*	Fagkursus 5*	Fagkursus 5*	Fælleskursus 5*
1. år	Fælles projekt 15*	Fælleskurser i alt 15*		
	Fælles projekt 15*	Fælleskurser i alt 15*		

Dog ønsker studenterne valgkurserne placeret på fælleskursernes sted på 4. og 5. semester.

De væsentligste elementer i modellen er følgende:

Det er en lagkage-model frem for SamBach's søjle-model. Lagkagen-modellen har den skønhed, at man som studerende faktisk kan være på sit *fag* stort set et helt semester, det giver altså muligheden for et mere integreret forløb (der skal ikke nødvendigvis koordineres i helt samme udstrækning med andre fag) og fag-miljøerne kan også få en chance for at udvikle sig socialt. Ulemperne er, at det er umuligt at spare dobbeltudbuddet forår-efterår af kurser, og at mere seriøse forsøg på at integrere fagene ikke bliver fremmet af strukturen; på 4.-5. semester bliver det hvert fag for sig selv. Hvis man ikke er villige til at give køb på det fjerde fagkursus på fagene (jf. næste afsnit), vil vi mene det er fælleskurserne på 4.-5. semester det skal gå ud over.

I de nuværende udkast til studieordninger er der et særligt element som uvilkårligt vil komme til at betyde komplikationer: At nogle bachelor-uddannelser opererer med tre andre med fire fagkurser.

Den mulighed er jo en konsekvens af kompromisset i forbindelse med sidste sommers beslutning om en uddannelsesreform; men herfra vil vi da gerne opfordre til at man genovervejer denne beslutning. Hvis man fastholder forskelle mellem antallet af fagkurser mellem de forskellige uddannelser, vil vi støtte – og generalisere – Hum-Tek's bemærkning (høringsskrivelsens punkt 1, sidste sætning) om at fagene med tilknytning til 4-fagkursus bachelor-uddannelserne accepterer at nøjes med tre fag når deres fag indgår i en kombination på 3-fagkursus bachelor-uddannelserne.

Vi foreslår at man ændrer fællesreglerne. § 30, stk. 2 – og de trænger da vist også til en opstramning på det punkt under alle omstændigheder – så bachelor-projektet blot skal have tilknytning til Bachelor-uddannelsen som sådan; ikke nødvendigvis et eller begge de valgte kombi-fag. Ordning vil være mere fleksibel, fx i tilknytning til vejleder- og censortildeling, og ikke forhindre at de studerende faktisk integrerer deres fag (der kan selvfølgelig være problemer hvis der "integreres" udenfor hovedområdet, men mon ikke det kan styres) eller at de lægger deres projektproblemstilling indenfor ét af deres kombi-fag (så længe det ligger indenfor hovedområdet). Hvis nogle fag har brug for at bachelor-projektet entydigt er knyttet til faget, kunne man måske arbejde med en deklareringsordning, hvor de studerende selv tager initiativ til at deklarere projektet indenfor et givet fag og faget anerkender deklareringen.

Hvorvidt 6. semester hovedsageligt skal foregå i de oprindelige huse – VIP'ernes foretrukne løsning – eller i huse som er (om-)organiseret mere tematisk (her kan trækkes på de tanker som kommer til udtryk i Geografi's høringssvar) – studenternes foretrukne løsning – er et åbent spørgsmål.

I parentes:

Uden at ideen skal føles alt for forpligtigende vil vi foreslå en mulig logistisk grundmodel for kursusundervisningen på hele bachelor-delen af RUC; hvis den gennemføres tror vi den kan bidrage til bedre muligheder for kombinationer, herunder kombinationer på tværs af hovedområder.

Vi har forstået at andre modeller er i spil – modeller som vi ikke kender – og nærværende skal alene af den grund bare betragtes som en af flere mulige modeller.

Ideen er, at en af dagene i ugen gøres til P-dag (P for projekt og andre ikke kursusbundne aktiviteter); og de resterende dage inddeles i 8 eller 12 (evt. 16) slots. Disse slots fordeles på fire segmenter, A, B, C og F (F for fælleskurser):

Enten

	ma	ti	ons	to	fre
formiddag	F	B	P	A	C
eftermiddag	A	C		B	F

eller

	ma	ti	ons	to	fre
9-11	A	F	P	C	B
12-14	B	A		F	C
15-17	C	B		A	F

Hvis fag FF har fagkurserne Kursus 1, Kursus 2 og Kursus 3, samt evt. Kursus 4 (på nat og hum) placeres de i segmenterne A, B henholdsvis C (og evt. F).

Fag GG's fagkurser 1, 2 og 3 placeres i segmenterne B, C henholdsvis A. (Eller sagt på en anden måde; fag der typisk kombineres skal have deres Kursus 1 liggende i forskellige segmenter.)

Grundmodellen er at et fag har 3(4) obligatoriske kurser, hvor 1 tages før de andre, og kursus 2 og 3 (samt evt. 4) tages parallelt. Nogle fag kan så have mere komplicerede fagkursus-strukturer: fx de to kurser (2 og 3) skal vælges i en buket af 5 kurser.

Ideen er at modellen gennemføres helt konsekvent på tværs af alle Bachelor-uddannelser, og at alle kurser i kursusstrukturen ligger fast i sit segment semester efter semester. Hvis der er dobbeltudbud af alle kurser kan alle kombinationer af fag gennemføres uden problemer; man kan dog godt tillade nogle få, små fag (måske kun ét fag pr. hovedområde) kun at udbyde én gang om året. Man kan også tillade versioneringer af kurserne (engelsk forår og dansk efterår; eller grundkursus for hum'ere forår og for sam'ere efterår).

En ulempe ved modellen er at de studerende vil få et tomt segment i deres ugeskema og således opleve at de skal på RUC uden at få fuldt udbytte af transporttiden. I øvrigt foretrækker studenterne en løsning, hvor skemaet udbredes til hele ugen; dvs. P-segmentet fjernes og der arbejdes med 5 segmenter i stedet for 4, hvilket vil gøre kursustætheden mindre og dermed risikoen for kursus-overlapninger tilsvarende mindre. Studenternes tomme segmenter vil så fungere som P-segment.

Ideen er planket efter DTU's gamle modul-struktur, som bestemt ikke var uden sine berettigede kritikere; men vi tror den kan løse flere problemer end den skaber.

I forhold til de generelle bemærkninger på tværs af hovedområder, vil vi gerne pege på et problem med nomenklatur; det bliver især synligt i SamBach-høringsudkastet og dets selverklærede vanskelighed med modul-begrebet. Der er måske behov for en lille sproglig vejledning på tværs af de fire hovedområder, hvor der forklares hvordan vi bruger ord og begreber som modul, basis, bachelor, fag, uddannelse, kursus, projekt og lignende. Al erfaring tilsiger at man IKKE kan gennemføre en sådan sprogpolitik konsekvent, men måske kunne vi alligevel have fordel af at vi – især lige her i overgangsfasen og mens vi skriver studieordninger – brugte de centrale begreber relativt konsistent.

Endeligt er der nogle steder en skrivestil – primært i høringsskrivelserne, ikke i selve studieordningsudkastene – som antyder at de ikke-fag-bundne studieaktiviteter er mindre fagligt værdifulde end de fag-bundne aktiviteter. Det er uheldigt. De kompetencer man udvikler på de ikke-fag-bundne dele af bachelor-uddannelserne; er lige så afgørende og værdifulde for den samlede faglige profil man udvikler som studerende på RUC som de fag-bundne kompetencer. Det bør være en ledetråd i vores udvikling af de nye bachelor-uddannelser, i vores generelle selvforståelse og i vores sprogbrug. Dette ment som en indbyrdes opfordring.

Bemærkninger til det samfundsvidenskabelige studieordningsudkast

Høringsskrivelsen på samf.-området udbeder sig respons på en række forhold formuleret under en overskrift, fx *Balance mellem basis og fag*. Vores respons på disse forhold er:

Balance mellem basis og fag. I forhold til Arbejdslivsstudiers fag-bundne interesser foretrækker vi den foreslåede løsning, hvor der arbejdes med tre fagkurser; men i forlængelse af ovenstående, hvis HumBach insisterer på en løsning med fire fagkurser er det spørgsmålet om SamBach så ikke skal tilpasse sig.

Grundkurser og kollokvier. Vi støtter den grundlæggende kursus- og kollokviestruktur på 1. år, som den er foreslået. Vi mener ikke at tiden også er til større reformer på den indholdsmæssige side. Dog vil vi gerne gøre indsigelse i forhold til § 16, stk. 1, pind 4 om økonomi, som i sin nuværende udformning ikke signalerer erhvervsøkonomi, men kun nationaløkonomi. Ikke alene bliver studenterne på Arbejdslivsstudier, men også studenterne på Virksomhedsstudier og -ledelse, efterladt med et tomrum. Det er med velberådet nu vi anvender begrebet erhvervsøkonomi, fordi det også inkluderer aspekter af organisationsteori, organisationsstudier, industrial relations, human relations og human resources, som er elementer vi tillægger særlig betydning.

Vi finder det i øvrigt også overraskende af begrebet planlægning ikke indgår i pinden der beskriver Planlægning, Rum og Ressourcer.

Og når vi er ved kursusindholdet og § 16, så finder vi fremhævnningen af beskrivende statistik (2 ud af 7 pinde) en anelse overdreven.

Vi støtter kollokvier som en formuleret integreret del af projektarbejdet på 3. – og måske også 6. – semester. I det hele taget er der behov for at den nuværende gode praksis med stor integration mellem projektarbejde og kursusaktiviteter i praksis i husene vedligeholdes. Det er næppe noget man meningsfuldt kan fremme med en studieordningstekst; men det gør ikke behovet mindre.

Bachelorprojekt, Prøver og bedømmelsesformer, Brugen af begrebet modul, Kompetencebeskrivelser, Kombinationer på tværs af hovedområder og SamBach-huse. Har vi enten responderet på ovenfor eller har vi ikke nogle kommentarer til.

Vi har en lang række detail-kommentarer til studieordningsteksten; men vi går ud fra at dele af ”skønhedspletterne” bliver fanget i det videre arbejde med teksten, hvilket dog efterlader behovet for en høringsrunde eller anden tilbagemeldingsform, som er baseret på et mere gennearbejdet udkast til studieordning. Vi håber det kan lade sig gøre.

Efter høring i en bred personalekreds og
på vegne af Studienævnet for Arbejdslivsstudier

Klaus T. Nielsen
Studieleder, Arbejdslivsstudier